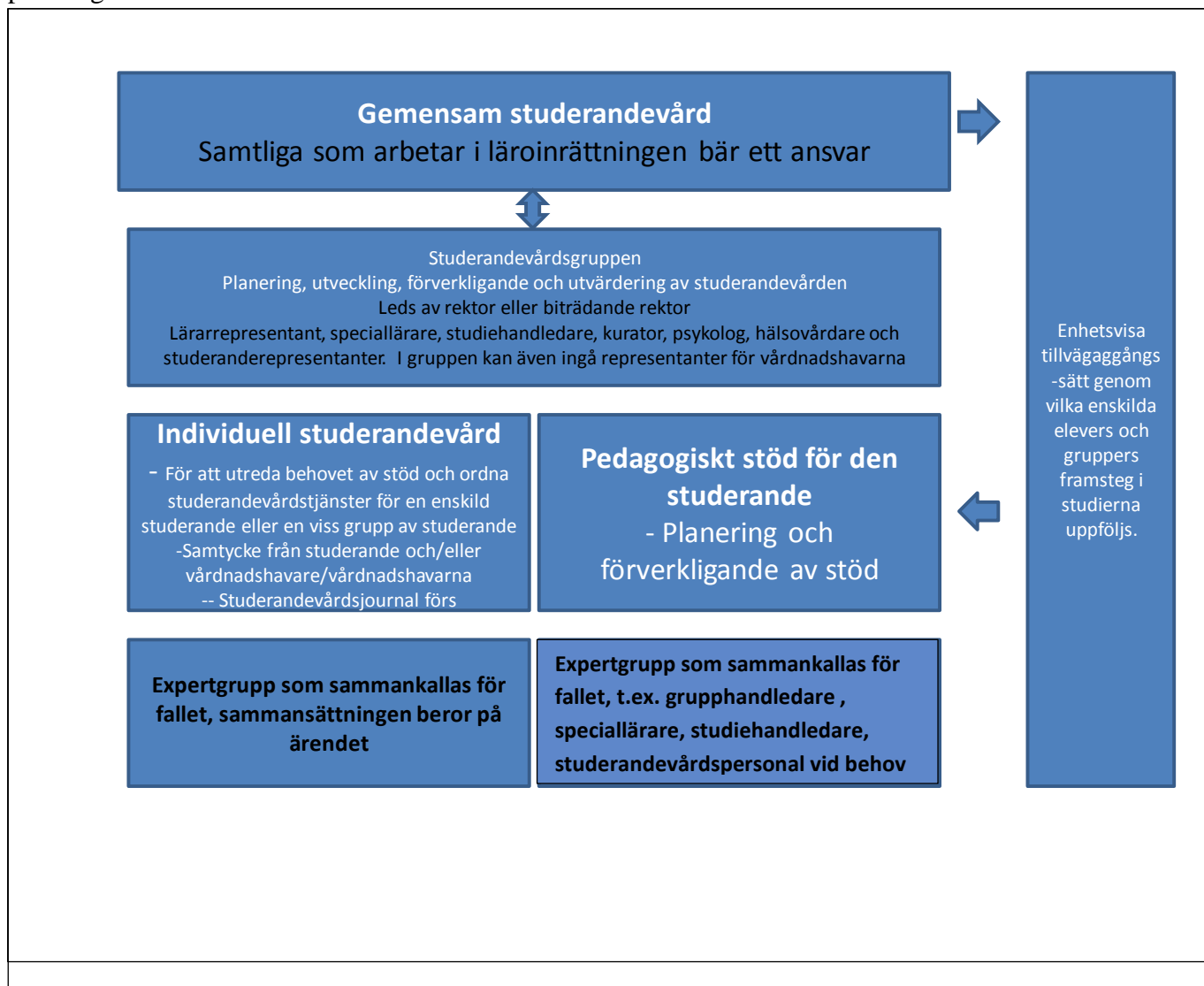


Studierandevårdsplan för Tölö gymnasium

Planen är uppgjord enligt Lagen om elev- och studierandevård 1287/2013, läroplanen för gymnasiet läroplan 2015 och beslut från Helsingfors stads styrgrupp för elevhälsa 2015. **All personal delar ansvaret för de studerandes hälsa och välbefinnande.** Om man som anställd får information om något som hotar en studerandes hälsa eller känner oro för någons välbefinnande bör man agera enligt vad denna plan anger.



1. Det totala behovet av studerandevård och tillgängliga studerandevårdstjänster

Studerandevårdstjänsterna i nuläget kan ses nedan. Tjänsterna består av hälsovårds-, psykolog- och kuratorstjänster. Dessutom finns en psykiatrisk sjukskötare som är till för alla studerande i stadens svenskspråkiga gymnasier.

Tölö gymnasium erbjuder sina studerande mångsidiga studerandevårdstjänster.

Studerandehälsovården främjar studerandenas hälsa och studieförmåga. Studerandehälsovården erbjuder hälso- och sjukvårdstjänster, vård och hänvisning till fortsatt vård av psykiska störningar samt tjänster som främjar den sexuella hälsan. *Hälsovårdaren* tar emot studerande på Tölö gymnasium 2-3 dagar i veckan. Under dessa dagar erbjuds öppen mottagning utan tidsbeställning under 1 h/dag och i övrigt genom tidsbeställning. Hälsogranskning erbjuds till alla studeranden under första och andra gymnasieåret.

Läkaren finns på plats en dag var annan vecka. Tidsbeställningen sker via hälsovårdaren. Skolläkaren arbetar främst med förebyggande av sjukdomar i form av hälsogranskningar. Vid behov konsulterar hälsovårdaren skolläkaren eller rekommenderar studeranden att besöka skolläkaren genom att föreslå en tid hos skolläkaren.

En *psykiatrisk specialsjukskötare* kan kontaktas vid behov. Specialsjukskötaren betjänar alla de svenska gymnasierna i Helsingfors under en dag per vecka. Mottagningen hålls i Arcada. Specialsjukskötaren kontaktas via sms för tidsbokning.

Psykologen fokuserar på att utveckla arbetet med generell inriktad studerandehälsa i läroinrättningen. Psykologen arbetar även med individuellt inriktad studerandevård genom att ta emot studerande 1-2 dagar i veckan i Tölö gymnasium. Studerande kan boka tid hos psykologen och på första träffen kartläggs hurdan form av stöd den studerande är i behov av. Psykologen strävar efter att erbjuda 1-5 träffar till studerande i behov av stöd. Inläring och psykisk hälsa hör till psykologens expertområden. Skolans personal kan vid behov konsultera psykologen.

Kuratorn tar emot studerande 3-4 dagar i veckan i Tölö gymnasium. Till kurator kan studerande boka tid på förhand eller komma direkt utan förhandsbokning. Kuratorn erbjuder studerande stöd genom samtal och handledning. Kurator arbetar också med förebyggande verksamhet

Uppskattning av det totala behovet av studerandevårdstjänster

Beskrivning av **behov och nuläget** för tillgängliga studerandevårdstjänster i Tölö gymnasium

Verkligt behov

kurator 5 dagar/400 studerande
 hälsovårdare 3 dagar/400 studerande
 läkare 1dag/ varannan vecka/400 studerande
 psykolog 4 dagar/400 studerande

Nuläge

3,5dagar/ vecka
 2,5 dagar/ vecka
 1 dag/ varannan vecka
 2 dagar/vecka

psykiatrisk specialsjukskötare 1 dag/vecka för 1200 studerande
speciallärare

Ingen mottagning i skolan
1-2 dagar i veckan

Nuvarande resurser för 400 studerande bör utökas.

2. Förfaringssätt inom den gemensamma studerandevården

Skolans studerandevårdsgrupp ska ansvara för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av studerandevården inom läroanstalten. Studerandevårdsgruppen leds av rektor. I gruppen ingår biträdande rektor, lärare, speciallärare, studiehandledare, psykolog, kurator, hälsovårdare och studeranderepresentanter. I gruppen kan även ingå läkare eller andra sakkunniga, samt representanter för vårdnadshavarna. Direktionens medlemmar utser inom sig studerande- och vårdnadshavarerepresentanter. Gruppen sammanträder två gånger per läsår, en gång på hösten och en gång på våren för att utvärdera verksamheten.

Nedan beskrivs hur den gemensamma studerandevården ordnas för att följa upp och främja den studerandes och hela skolans hälsa, välbefinnande och lärande.

Att främja hälsa, välbefinnande och trygghet i skolan

Studerandevårdens personal **främjar hälsa** genom att samarbeta aktivt med skolans personal, följa upp eventuella missförhållanden, ta initiativ till förbättringar i administrativa, strukturella och sociala frågor.

Grupphandledaren ansvarar för att **följa upp studieprestationer och välbefinnande** hos de studerande i sin basgrupp. Varje årskurs är uppdelad i mindre basgrupper med samma grupphandledare under gymnasiet tre år. Obligatorisk grupphandledning med gruppen hålls 30 minuter varje vecka. Där behandlas aktuella frågor som berör studierna. Grupphandledaren håller årligen individuella utvecklingssamtal med alla studerande. Även föräldrar kan kallas till dessa. Kursen ”Introduktion till gymnasiestudier” ska underlätta anpassning till andra stadiets utbildning. Grupphandledarens roll beskrivs i grupphandledarguiden.

Studiehandledarens kurser i studiehandledningen sker i syfte att underlätta planeringen av studierna och förbereda för fortsatta studier. Studiehandledningens uppgifter är att ge **handledning i studierna, planering av livet samt karriärval**. Studiehandledarna handleder studerandena i planeringen och genomförandet av gymnasiestudierna samt studentexamen. Studiehandledaren hjälper med att upprätta en individuell studieplan och ger hjälp med planeringen av studierna. Vid behov kan den studerande få stöd vid speciella svårigheter. Studiehandledarna samarbetar med kurator, skolans vårdpersonal och aktörer utanför skolan. Samarbetet med högskolor, universitet och andra läroanstalter stöder den studerandes utveckling av färdigheter för fortsatta studier och en smidig övergång till fortsatta studier. De obligatoriska kurserna i studiehandledning sker enligt läroplanen.

Specialläraren håller en kurs i **studieteknik**, öppen för alla studeranden som vill effektivisera sin inläring. Kursens innehåll riktar sig främst till studerande med läs- och skrivsvårigheter. Specialläraren träffar även enskilda studeranden för individuell handledning i studieteknik. **Utredningar av läs- och**

skrivsvårigheter görs vid behov och specialläraren hjälper studeranden med ansökan om poängkompensation eller specialarrangemang inför studentskrivningarna.

Kuratorn träffar alla nya studerande under introkursen. Alla nya studerande fyller i ett frågeformulär om familje- och vänskapsrelationer, om psykiskt välmående, om självbild och självförtroende. Kurator kallar sedan in de studerande som själva önskar på minisamtal samt studerande som kurator bedömer att är i behov av samtal. Samtalets syfte är att få en uppfattning om den studerandes helhetssituation och på så sätt fånga upp de studerande som behöver pedagogiskt stöd, hjälp med hälso- och sociala frågor eller samtalsstöd.

Psykologen utvecklar arbetet med generellt inriktad studerandehälsa. Alla första årets studerande träffar psykologen under introkursen. Psykologen kan delta i undervisningen med syftet att väcka intresse för det egna psyket och ge insikt i möjligheterna att påverka det psykiska måendet, samtidigt som deltagandet bidrar till undervisningen. Grupper med fokus på inläring eller psykisk hälsa kan ordnas av psykologen och även föreläsningar eller workshops kan arrangeras utanför kursutbudet.

Studerandehälsovården främjar de studerandes hälsa och studieförmåga genom att säkerställa och förbättra studiemiljöns hälsosamhet och säkerhet, samt de studerandes välbefinnande. Hälsovårdaren erbjuder hälso- och sjukvårdstjänster, inklusive tidig diagnostisering, vård och hänvisning till fortsatt vård av psykiska störningar och missbruk, tjänster som främjar den sexuella hälsan samt tjänster inom tand- och munvård. Också tidig identifiering av behov av särskilt stöd och undersökningar, samt vid behov hänvisning till undersökningar och vård är en del av studerandehälsovården.

Alla lärare har en viktig roll inom främjandet av hälsa, välbefinnande och trygghet i skolan. Genom dialogen med de studerande utgör de vuxna stödpersoner för de studerande. Vid behov kan en lärare kontakta t.ex. grupphandledare eller studerandevårdspersonal.

Lärarnas kompetens ökar genom både obligatoriska och frivilliga fortbildningar.

Samarbete och delaktighet

Skolans uttalade vision är *människan i centrum*. **Skolans vision, strategi och värden** samt den administrativa strukturen främjar studerandes delaktighet och en ömsesidig dialog.

Till skolans värden hör öppenhet, där man får fråga och ha fel, och lära sig av sina fel. Öppenheten mot samhället syns genom att föreläsare och gäster kallas till *Studia Generalia* och temadagar. Studiebesök, lägerskolor och studieresor ingår i undervisningen. Skolan samarbetar med andra skolor och institutioner i Finland och utomlands.

Det interna samarbetet bygger på öppenhet i undervisningssituationer. Den aktiva studerandekåren deltar via sina representanter i planering och utveckling av skolans verksamhet. SKS är ett samarbetsforum där studerandekårens styrelse har regelbundna möten med rektor och vid behov andra i ledningen.

Social trygghet främjas genom att man lär känna de studerande på den egna årskursen och linjen. I kursen **Introduktion till gymnasiestudier** ges viktig information om hur skolan fungerar och där får man möjlighet att ställa frågor och få hjälp med att förstå gymnasiestudierna. En lägerskola arrangeras i början

av årskurs ett, där de studerande lär känna varandra och lär sig att samarbeta med alla redan i början av studierna. Syftet är att alla ska få bekanta sig med varandra så att ingen känner sig utanför. Studerande fungerar som **tutorer** inom olika områden i skolans verksamhet. De deltar bland annat i introduktion för nya studerande, marknadsföring samt som stöd i olika ämnen. Studerande ingår också i skolans utvecklingsteam.

Arbetsgrupp för pedagogiskt stöd

Gruppen för pedagogiskt stöd samlas och går igenom studerande i alla basgrupper två gånger per år. Rektor, kurator, studiehandledaren, specialläraren och basgruppens grupphandledare är närvarande. Vid behov kan gruppen sammankallas för ett enskilt ärende. Vid mötena behandlas uppföljning och förebyggande av frånvaro samt planering av åtgärder för behövligt stöd. Problem i studiegrupper och utredning av mobbning eller vantrivsel kan även behandlas av denna grupp. Dokumentationen sker på därtill avsedd blankett som förvaras i ett låst skåp.

Rutinerna och kutymerna i läroanstaltens studerandevårdsgrupp

Studerandevårdsgruppen ansvarar för planering, genomförande och utvärdering av studerandevården inom skolan. Gruppen sammankallas av rektor och sammanträder två gånger per år. Dessutom kan gruppen sammanträda vid behov.

Samarbete med andra instanser som främjar studerandehälsa

Studerandevårdens personal av olika yrkeskategorier samarbetar med den studerande i centrum. Ett annat viktigt samarbete är lärarna och grupphandledarna som ska vara lyhörda för studerandes svårigheter med studierna. Vid oro för någon studerandes hälsa ska varje vuxen person i skolan kontakta studerandevårdspersonalen.

Skolan har ett samarbete med stadens ungdomsverksamhet. Det gemensamma utrymmet i huset Sandels skapar goda förutsättningar för ett utökat samarbete kring olika evenemang med daglig pausverksamhet samt tillgång till utrymmen och utrustning.

SVEPS är en verkstad för svenskspråkiga ungdomar som saknar arbete eller studieplats. Enligt gällande ungdomslagstiftning meddelas SVEPS om studerande som avbrutit studierna och som man inte får kontakt med för att ge råd om fortsatt sysselsättning. SVEPS uppsökande ungdomsverksamhet kontaktar dessa studerande och erbjuder dem meningsfull sysselsättning och hjälp med att söka arbete eller studieplats. Studiehandledarna träffar personal från SVEPS två gånger per termin.

Krisjouren för unga informerar om sin verksamhet vid en morgonsamling. De studerande får då veta basfakta om ungdomars mentala hälsoproblem och information om hur man kan söka hjälp i sina bekymmer. Drog- och brottsförebyggande gästföreläsare inbjuds regelbundet. Skolans personal kan kontakta stadens barnskydd för konsultation vid behov.

På basen av framkomna behov av hälsofostran i enkäter, eller övriga aktuella fenomen, t.ex. #metoo, väljs temaområden för en hälsotematidag eller -eftermiddag per år samt föreläsningar eller aktioner integrerade i andra ämnen. Också undervisningen i t.ex. hälsokunskap och psykologi är en viktig del av hälsofostran i skolan.

Tillgänglig studiemiljö och förebyggande av olyckor

Skolans **säkerhetsplan** ska garantera säkerhet och fysisk trygghet för studerande och personal. Säkerhetsplanen presenteras för alla studerande i augusti vid det nya läsårets början. Utrymningsövningar hålls enligt säkerhetsplanens anvisningar två gånger per år. **Räddningsplanen** som ingår i säkerhetsplanen ska årligen läsas av varje anställd. Enligt **krisplanen** har skolan en krisgrupp vars medlemmar har möten minst två gånger per år för genomgång och uppdatering av krisplanen. I planen anges hur man i skolan ska agera vid dödsfall som gäller studerande eller personal samt även förfarande vid allvarliga hot, våld och andra dramatiska situationer. I krisplanen ingår också förebyggande verksamhet, dvs. hur man genom ökad trygghet, information och gott ledarskap kan undgå att krissituationer uppstår.

I skolan finns utsedda ansvariga för förstahjälpen. Ansvarspersonerna för förstahjälpen kontrollerar att antalet förstahjälpkunniga i personalen hålls vid det antal som arbetarskyddslagstiftningen föreskriver och ansvarar för att adekvat förstahjälpustrustning finns tillgänglig.

Skolvärdarnas, skolkökets och städarnas integrering i personalen och skolans verksamhet är en utmaning då skolvärderna är anställda av Palmia och har andra förmän. De anställda är nästan uteslutande finskspråkiga, vilket leder till att förståelsen av skolans verksamhetspråk är begränsad. För att hålla alla informerade om väsentliga fakta har rektor eller annan utsedd lärare ansvar för informationen till denna personal och deras förmän. **Övervakningskameror** finns på centrala ställen.

I ”**Handlingsplan för att säkerställa förutsättningarna för studier i gymnasiet**” beskrivs åtgärder som gäller rusmedelsproblem, fall av våld, mobbning och trakasserier.

Arbete mot trakasserier och mobbning

Nolltolerans gäller för trakasserier och mobbning. Skolan ingriper i fall av ev. mobbning eller trakasserier på Internet som skolan fått information om och gör vid behov polisanmälan. De studerande instrueras att meddela skolans personal om de möter trakasserier som riktar sig mot deras kön i skolan eller i situationer som berör skolgången men som sker utanför skolan. Hindrande av och ingripande vid trakasserier eller mobbning ska ske enligt nämnda handlingsplan.

Tobak, snus och rusmedel

Rökning och bruk av tobaksprodukter i skolan är förbjudet. Det är förbjudet att inneha alkohol och narkotika eller uppträda påverkad i skolan. Om någon påträffas berusad ska en annan lärare och kurator

eller hälsovårdare uppsökas och komma överens om akuta åtgärder. Förälder kontaktas om det gäller minderårig. För myndig studerande ger rektor eller person som hon delegerat ärendet till beslutar om den studerande kan vara i skolan nämnda dag och de tre följande dagarna.

Arbete mot våldsamt och aggressivt beteende

Alla som arbetar vid ett gymnasium har rätt till fysisk och psykisk integritet. Ett våldsamt och aggressivt beteende är definitivt förbjudet och alla i personalen har skyldighet att ingripa och utreda behovet av myndighetshjälp.

Jämställdhet och likabehandling

Tölö gymnasium är en jämställd arbetsplats för både studerande och personal. Jämställdhet är integrerad i hela skolans verksamhet.

Skolans jämställdhets- och likabehandlingsplan grundar sig på jämställdhets- och likabehandlingslagstiftning. Under våren 2019 ska planen uppdateras tillsammans med studerandekårsstyrelsen.

Säkerhet och behandling av krissituationer

I **räddningsplanen** anges hur de studerande och personalen skyddas mot våld, mobbning och trakasserier. I räddningsplanen anges hur hot om våld, brott och trakasserier ska förebyggas och hur man förbereder sig för krissituationer och vilka åtgärder som vidtas i akuta krissituationer. Ledning och ansvar i krissituationer anges i planen samt principerna för information och kommunikation internt och externt. Räddningsplanen anger hur beredskapsövning genomförs, samt hur planen utvärderas och uppdateras.

I **krisplanen** behandlas förebyggande krisarbete, förfarande vid olyckor, plötsliga dödsfall, situationer med hot och våld samt förebyggande krisarbete. I planen framgår hur individuellt stöd ges, vård som kan behövas. Också övriga åtgärder och uppföljning i efterhand ordnas både för förövaren och för den som utsatts. Samarbetet med föräldrar och myndigheter beskrivs. I skolan finns en krisgrupp som sammanträder minst två gånger per år och uppdaterar samtidigt krisplanen och uppehåller beredskapen att hantera kriser genom aktiv fortbildning både internt och externt.

Räddningsplan och krisplan finns tillgängliga för personalen på OneNote. Studerande och föräldrar informeras om planerna på skolans hemsida.

3. Förfaringssätt inom den individuella studerandevården

Omfattande hälsogranskningar görs under första och andra året i gymnasiet då man följer det statliga Hälsogranskningsprogrammet (2012) och är grund för hälsovårdarens och skolläkarens arbete. Hälsa, levnadsvanor, näring, motion, sömn och den psykosociala situationen behandlas. Hälsovårdaren för vid dessa granskningar också förebyggande diskussioner om bruk av rusmedel. Målet med studerandehälsovården är att ge stöd till en så frisk uppväxt och utveckling som möjligt för den

studerande och därmed gynna ett friskt vuxenliv. Hälsovårdaren och läkaren stöder förutsättningarna för inläring i samarbete med skolan och vid behov med deras föräldrar. Skolhälsovårdaren planerar skolhälsovårdsverksamheten och tidsbeställningen till skolläkaren sker via hälsovårdaren. Skolläkaren gör en omfattande undersökning under andra gymnasieåret och utför även militärläkarundersökningar. Hälsovårdaren ger förstahjälp och sjukvård då hon är på plats i skolan. På övriga tider hänvisas de studerande till Helsingfors stads hälsocentral.

En **expertgrupp tillsätts vid behov** enligt studerandevårdslagens förfaringsätt. Det är ett sektorövergripande tidsbundet samarbete för en studerande eller en studerandegrupp. Syftet är att snabbt utreda och trygga den studerandes hälsa och en sund inlärningsmiljö. Gruppen sammansätts beroende av problemets natur, t. ex kurator, psykolog, grupphandledare och speciallärare. Expertgruppen ska inom sig utse en ansvarsperson som ser till att man för journal över mötena.

Studerandevårdsjournaler utarbetas av hälsovårdspersonal och förvaras i hälsovårdarens rum enligt det som lagen om patientens rättigheter anger. Kurator och psykolog för journal enligt de principer som lagen föreskriver. Om en studerandes vård, specialdiet eller medicinering av en sjukdom förutsätter samarbete inom skolan ska detta anges i journalanteckningarna och rektor ansvarar för att berörda parter informeras.

4. Samarbetet med de studerande och deras vårdnadshavare

Studerandevården genomförs i samverkan med de studerande och deras vårdnadshavare.

Samarbete och åtgärder som stärker vårdnadshavarnas delaktighet främjas genom att föräldrarna inbjuds till öppet hus före ansökning till skolan. Vid personligt besök då studieplatsen mottas är också föräldrarna välkomna. Föräldramöte hålls i början av varje läsår. Medan studerande är minderåriga har föräldrarna med Wilmakoder tillgång till dokumentationen i Wilma. Både grupphandledare och ämneslärare kommunicerar vid behov med hemmen. Under hela gymnasietiden bjuds föräldrarna in till olika tillställningar där deras barn uppträder eller på annat sätt är aktiva.

Studerande- och vårdnadshavarrepresentanten tar del av studerandevårdsplanen och deltar i den gemensamma studerandevårdens möten. Där sker planering och utvärdering av verksamheten. Informationen finns för närvarande på skolans hemsida under rubriken Studerandevård. Muntligt presenteras studerandevården under läsårets introduktionskurs och det första läsårets föräldramöte.

Studerandevården är som annan hälsovård frivillig. Samtycke till överförande av information eller kontakter till vårdnadshavare och andra vårdenheter begärs skriftligt på därtill avsedd blankett. Av minderårig studerande begärs samtycke även av vårdnadshavaren som i sista hand alltid ansvarar för barnets hälsa. Den studerandes önskemål beaktas i mån av möjlighet i fråga om åtgärder och lösningar som gäller honom eller henne eller samarbetet med vårdnadshavarna. Om det finns oklarheter om den studerandes utvecklingsnivå och förmåga att förstå sitt eget bästa ska detta bedömas av en yrkesutbildad person inom social- eller hälsovård.

5. Genomförande och uppföljning av studerandevårdsplanen

Studerandevården genomförs och följs upp av berörda personer och grupper i skolan enligt denna plan. Planering och uppföljning sker läsårsvis. Verksamhetsplanen anger hur information samlas in från den individuella studerandevården samt hur den bearbetas för att utveckla studerandevården. Ansvaret för uppföljningen av studerandevården vilar på studerandevårdsgruppen där rektor med tillgänglig personal förbereder uppföljningen. På höstmötet görs planering och på vårens möte görs en utvärdering av studerandevården i skolan. Verksamhetsberättelsen anger hur studerandevården fungerat och vad som bör utvecklas. Vårdnadshavarna får information om studerandevården på höstens föräldramöte.

Planen är uppdaterad 8.10.2018
Marina Sjöholm